

efter den foretages af en Kommission, der bestaar af 5 Medlemmer: et af Ministeriet valgt, som skal være Formand, et af Amtmanden udpeget, et af vedkommende Kommunalbestyrelse udpeget samt to af Lods-ejerne udpegede, dog ikke af deres egen Midte. Man skulde derved mene, at Lods-ejernes Interesser, som bleve omtalte ved første Behandling af denne Sag, og som da mentes ikke at være ganske tilfredsstillende varetagne, nu maatte siges at være det. I Tilfælde, hvor der enten fra Statens, Kommunens eller de privates Side ikke skulde være Tilfredshed med det ved Taksationen naaede Resultat, er der den sædvanlige Appelinstant, Overtaksationen, som er foreslaaet sammensat af 4 af Retten udnævnte Mænd under Forsæde af en af vedkommende Minister beskikket Formand, som har Stemmeret ved Afgørelsen.

Jeg tror, at Loven, hvis den faar denne Skikkelse, vil kunne være til Gavn og Hjælp i den almindelige Forretning ved Erhvervelse af de omtalte Arealer paa en for Staten rimelig og gunstig og ogsaa for Lods-ejerne tilfredsstillende Maade. Jeg skal derfor tillade mig paa Flertallets Vegne at anbefale Ændringsforslaget under Nr. 1 og paa hele Udvalgets Vegne Ændringsforslaget under Nr. 3.

Brandes: Det Ændringsforslag, som det ærede 4de Medlem for 9de Kreds (Harald Jensen) og jeg have stillet til § 1, gaar ud paa, som ogsaa den ærede Ordfører (Tvede) lige har sagt, at begrænse Statens Ekspropriationsret til de enkelte Tilfælde, som ere nævnte i Bemærkningerne til Lovforslaget, og for hvilke der altsaa synes at være paatrængende Nødvendighed. Jeg har ved første Behandling af denne Sag ret udførligt begrundet det Standpunkt, som Mindretallet her har taget, og skal blot paa ny henvide til, at Grundlovens § 82 neppe berettiger til saadanne almene Regler for Ekspropriation, som Lovforslaget giver. I Grundlovens § 82 forudsættes, at enhver Ekspropriation skal have Lovhjemmel i en særlig Lov, men dette finder ikke Sted, naar man tager en Række af uensartede Tilfælde op i en Lov som denne, idet Grundlovens Ord efter min Mening da ikke sker Fyldest. Man har heller intet at sammenligne dette med i tidligere Forhold, hvor vi have haft Ekspropriationslove; thi der har det enkelte Tilfælde altid kunnet komme ind under en ganske bestemt Klasse, men det er indlysende, at militære Øjemed ere for vidt et Begreb til at bære det, der er Grund-

lovens Mening, naar den forlanger, at der skal en særlig Lov for hvert enkelt Tilfælde. Jeg tror ogsaa, at det ærede Flertal er inde paa den samme Betænkkelighed til en vis Grad, naar Flertallet i sit Ændringsforslag til § 1 med Hensyn til Ekspropriation af Brugsrettighed fastslaar, at en saadan Ekspropriation skal gentages efter et Tidsrum af 5 Aar. Det er dog en Begrænsning af den Almengyldighed, som Flertallet ellers vil give Loven. Nu hørte jeg nok, at den ærede Ordfører sagde, hvad der ogsaa tidligere er blevet nævnt, at der ingen Fare var ved at give en Lov som denne, for der skulde i hvert enkelt Tilfælde enten foreligge en Bevilling fra Statens Side som Forudsætning for Ekspropriationen eller ogsaa en Bevilling fra Kommunen. Men hvad Kommunerne angaar, faar dette ingen Betydning, thi Rigsdagen har i og for sig ikke noget at gøre med Kommunernes Bevillinger. Naar det ærede Medlem tilføjede, at der ingen Fare var ved at gøre dette, fordi Medlemmerne af Kommunalbestyrelserne stod til Ansvar overfor deres Vælgere, saa er dette ikke et Hensyn, der kan gøre sig gældende overfor Rigsdagen. Men at dette, at der skal en Bevilling til fra Statens Side, for at Ekspropriation kan finde Sted, ikke er rigtigt, viser netop det omhandlede Tilfælde i Helsingør. Der behøves ikke nogen Bevilling, og det kan ogsaa altid tænkes, at Krigsministeriet, som der jo her almindeligt bliver Tale om, har saadanne Pengemidler til Rådighed, at det ikke behøver paa ny at søge en Bevilling. I dette Tilfælde har man da ingen Sikkerhed deri, at Loven forudsætter, at der skal foreligge en Bevilling fra Statens Side, inden Ekspropriation kan finde Sted.

Det ene Spørgsmaal, der her rejser sig, er altsaa det, om det er grundlovmedholdeligt at give en saadan Lov. Det andet Spørgsmaal er, om det i og for sig er forsvarligt, om Rigsdagen varetager Borgernes Interesse paa en rimelig Maade ved her at fastslaa, at i alle Tilfælde, hvor Staten maatte ønske det, kan der, ja skal der skrives til Ekspropriation, uden at man behøver at henvende sig til Rigsdagen. Derfor have det ærede 4de Medlem for 9de Kreds og jeg stillet dette Ændringsforslag, som vil begrænse Ekspropriationsretten til de Tilfælde, som ere nævnte i Bemærkningerne til Lovforslaget, og som jo ogsaa ere dem, hvor Ministeriet i Øjeblikket har særlig Brug for at faa Ret til at ekspropriere. Men for Resten har den højterede Forsvarsministeri Udvalget nævnt, at der og-